

SZIESZTA

SZERKESZTI: WERNER KRISZTINA, HEGEDŰS SZABOLCS ■ 2005. FEBRUÁR 19.

NAPI MELLÉKLETEK

Hétfő A DÉL SPORTJA,

A PÉNZ BESZÉL

Kedd GYÓGY-ÍR

Szerda LÉGYOTT

Csütörtök BIZALMASAN

Péntek DÉLMADÁR

WWW.DELMAGYAR.HU

GYULAY ENDRE PÜSPÖK AZ EGYHÁZ POLITIKAI SZEREPÉRŐL

A közügyek vállalása kötelesség

A kettős állampolgárságról tartott népszavazás, a miniszterelnök vatikáni látogatása, valamint az egyházi támogatási rendszer megkérdőjelezése kapcsán az elmúlt időszakban beszédtema lett a katolikus egyház közéleti véleményformálása. A kérdésről Gyulay Endre, a Szeged–Csanádi Egyházmegye püspöke fejtette ki álláspontját lapunknak. Úgy véli, nem az egyház politizál, hanem egyes politikai pártok azonosulnak az egyház tanításával. A megyés püspök szerint a politikával ma az a legnagyobb baj, hogy a hatalom megszerzését, és nem a közjót tartja szem előtt.

– Püspök úr, ön szerint politizál-e a magyar katolikus egyház?

– Más eredmény jön ki, ha 25-öt osztok 4-gyel, mint ha fordítva tenném. Az egyház meghirdeti a saját tanítását. Ez a számláló. Valamelyik párt felfedezi benne, hogy neki is vannak ehhez hasonló céljai. Ez a nevező. Az eredmény: az egyház pártpolitikát folytat. A dolog fordítva van: az egyház elmondja a tanítását, és nem átveszi valamelyik párttól. Az egyház már kétezer éve hirdeti ugyanazt, vagy ha tetszik, száz-tíz éve már, hogy a Rerum novarumban meghirdette szociális tanítását; akkor, amikor ezek a pártok még sehol nem voltak. Az a kérdés tehát, hogy melyik párt alakul az egyház tanításához. Egyébként is minden alkalommal, amikor a választások előtt a püspöki kar kinyilvánította véleményét, ismertette az egyház tanítását, és ehhez fűzte hozzá, hogy a hívek döntsenek lelkiismeretük szerint.

Mindegy, melyik párt

– Van-e saját szabályozása az egyháznak a politikai megnyilvánulásokra?

– A közügyekkel való foglalkozást az egyház nemcsak feladatának, hanem kötelességének is tartja. A II. Vatikáni Zsinatnak „Az egyház a mai világban” című dokumentumában benne van, hogy minden megkeresztelt katolikus ember köteles a közjóért dolgozni. A dekrétum arról is szól, hogy akinek érzeke van a politikához, az képeztesse ki magát, és korrupció nélkül, tisztességesen vállaljon politikai szereplést, aminek révén az egyház álláspontját ki tudja nyilvánítani. Az Egyházi törvénykönyvben olvasható, hogy a papság semmiféle vezető szerepet nem vállalhat, nem lehet országgyűlési képviselő, párt-

tag, szakszervezeti vezető – csak egészen rendkívüli, különleges engedéllyel.

– A kettős állampolgársággal kapcsolatos népszavazás idején ön is személyesen állást foglalt az „igen” mellett. Ezt nem tekintette politikai kérdésnek?

– Lehet így is tekinteni. De ne felejtse el, a miniszterelnök úr sokkal később nyilatkozott arról, nem támogatja, hogy a kettős állampolgárságról törvényt hozzon a parlament; akkor állt elő ezzel, amikor az egyház már régen megszólalt, és a híveket a támogatásra kérte. Nem a Fideszről vagy az MSZP-ről volt szó, hanem egy olyan közösségről, amelyik a saját országában kellene, hogy megőrizze a magyar öntudatát és kultúrát.

– Amikor az egyház belekapcsolódik egy politikai diskurzusba, nem tart attól, hogy azonosítják a politika legtöbbször alázat nélküli módszereivel? Hogyan lehet ettől elkülönülni?

– Ez valóban nehéz. De én soha nem mondtam, hogy bárki egy adott pártra szavazzon. Emlékszem arra a Tisza Szállóban lezajlott nagygyűlésre, amit Orbán Viktor a kampánya alkalmából rendezett; ott is le szógeztem: én nem azt mondom, hogy Orbán Viktorra szavazzanak vagy Horn Gyulára. Azt mondom, ami az egyház tanítása, s azt, ami szociális vagy oktatási kérdésekben ebből eredően megfogalmazható. Ezek – állítólag – politikai kérdések. De hát nem azok! Ma is az a legnagyobb gond a politikával, hogy senki sem arról beszél, mi a közjó. Minden megnyilatkozásban az van, hogy „...mert 2006-ban”. Engem püspöki kinevezésemmel az egyház feje azzal bízott meg, hogy a közjó érdekében kiálljak, és nem érdekel, hogy melyik politikai párt valósítja azt meg.

Gyulay Endre: Az egyház azzal bízott meg, hogy a közjó érdekében kiálljak

FOTÓ: FRANK YVETTE

– Elment volna egy baloldali rendezvényre is?

– Általában elmegyek, ahová hívnak, ha hagyják, hogy kifejtsem, amit mondani szeretnék. A rendszerváltozás után a szegedi múzeumban is ott voltam, amikor a szocialisták vallási tagozata meghívott. Horn Gyula is jelen volt. Ott voltam, hogy elmondjam, amit az egyház tanításából el akartam mondani.

– A miniszterelnök vatikáni látogatása vitát keltett, miután bepanaszolta a magyar püspöki kart a pápánál. Milyen visszahangja volt ennek a Vatikánban?

– A vatikáni diplomácia elége régi: megszokta már ezt a hozzáállást is, és megszokta a kulturált hozzászólást is. Gyurcsány Ferenc miniszterelnök úr előtt minden magyar kormányban megvolt a jóindulat, hogy a történelmi egyházakkal személyesen összeült, és beszélgettünk az ország dolgairól.

E ciklus alatt is volt erre igény. Alsóbb szintű kezdeményezés volt, de folytatás nélkül. Pedig ott alkalma lett volna a miniszterelnök úrnak elmondania a véleményét az egyház közéleti szerepéről. Hogy miért nem így tett – ő tudja. Szerintem ez a vatikáni közbjáték egy kezdő politikus – úgy értem, a nemzetközi politikában kezdő, mert a KISZ-ben, majd az MSZP-ben politizált azelőtt is – önálló kezdeményezése volt, amit nem egyeztetett senkivel.

6 millió megkeresztelt

– Ön nemrég a jobboldali Nemzeti Fórummal közös rendezvényen vett részt...

– Bocsánat: meghívtak egy rendezvényre, ahol azt mondhattam, amit akarok...

– ...és a médiában az terjedt el, hogy ott hatmillió megkeresztelt magyar emberre hivatkozott, akik elvárják az

egyházról, hogy közéleti kérdésekben véleményt nyilvánítson. Valóban ennyien hallgatnak a keresztény egyházak szavára Magyarországon?

– Ez így félreértés. Én azt mondtam, minden megkeresztelt ember az egyházhoz tartozik. Ha valaki azt követeli, hogy az egyház ne politizáljon, akkor ez a hatmillió megkeresztelt ember nem szólhatna hozzá szociális, gazdasági kérdésekhez, sőt nem is szavazhatna.

– Mit gondol Magyarországon a keresztény morál állapotáról?

– A keresztény morál tanítása ismert: ide tartozik a válás tilalma, az élet védelmének elve, az eutanáziával kapcsolatos tilalom. Hogy ezeket a megkeresztelt nagy része valóban megtartja-e? Azt kell mondanom: nem. A katolikusok is vannak, közöttük is van bizonyára abortusz, vagyis nem minden-

ki hajtja végre az egyház tanítását. Egy társadalom, amelyik abortuszt törvényt engedélyezi, az nem az egyház elképzeléseit valósítja meg, és nem biztos, hogy az Isten által adott világban jó törvényeket hoz. Az egyház, bár tiltakozik e törvények ellen, tudomásul veszi azokat. Nem közösi ki azokat az egyházból, akik a magyar törvények szerint élnek. Csak segíti őket abban, hogy más-ként gondolkozzanak, bűnbánatot tartsanak. Nem szükségképpen kell, hogy ezt mindenki teljesítse – elvégre az állam törvényeit sem teljesíti mindenki; a börtönben is vannak emberek, és azok is magyar állampolgárok. A megkeresztelt ember is megmarad kereszténynek akkor is, ha emberi gyengeségből vagy társadalmi nyomásra nem követi mindenben az egyház tanítását.

Levél Rómába

– Úgy hírlík, ön idén nyugalmába vonul...

– Az egyház törvénykönyve szerint az a püspök, aki betöltötte a 75. évét, köteles felajánlani Rómában a lemondását. Miután én szeptember 17-én érem el ezt a kort, előző nap feladom előre megírt lemondásom. Ezután már Rómában döntenek; lehet, hogy azt javasolják, egyelőre vigyem tovább az egyházmegye ügyeit, esetleg azt, hogy az egyházmegye tanácsosai válasszanak a nyugdíjba vonult püspök helyett kormányzót az új püspök kinevezéséig. Nem tudom, mi lesz a válasz: az, hogy folytassam, vagy az, hogy beadhatam volna már korábban is...

– Szeretné folytatni? Nem tűnik idősnak és fáradtnak...

– De, „igen vén” vagyok, sok bajom adódik, de hát kinek nem? Úgy vagyok vele, hogy ha Róma úgy dönt, rossz érzések nélkül átadom a helyem. Aki fiatal és új lendülettel jön, az biztosan sokkal jobb lesz, mint én vagyok. Mindig jobb jön...

– Ki lenne az?

– Nem tudom, ezt is Rómában döntik el. Előtte kivizsgálják, milyen a tanítása, milyen nyelvet tud, hogyan vélekedik számos dologról. Egy hosszú listára kell többeknek válaszolnia, amit titokban szokott kiküldeni Róma, s titok az is, hogy ki kapja. Ezt az eljárást tiszteletben kell tartanunk.

PANEK SÁNDOR

VÁRJUK a humoros, a komoly, a megható, a különleges és a hétköznapi fotókat rövid kísérőszöveggel a **06-30/30-30-443**-as telefonszámra vagy az mms@delmagyar.hu e-mail címmel! Kérjük, írja meg nevét és lakhelyét! A legjobbakat megjelentetjük!

Várjuk kedvenc fotóikat rövid szöveggel!

KÜLDJÉK BE és MI KÖZZÉTESSZÜK!

Kedves Olvasó! A megjelenéshez a beküldő egyetértésén kívül a képen látható személy (kiskorúknál a törvényes képviselő) hozzájárulása szükséges.

DÉLMAGYARORSZÁG DÉLVILÁG

A DÉLMAGYARORSZÁG és a DÉLVILÁG kommunikációs partnere a T-Mobile Rt.

T-Mobile Partner

Délmagyarország **ONLINE**

Szépírói történetek

Darvasi László
Podmaniczky Szilárd
Bakos András
Farkas Csaba
Bátyi Zoltán

Folyamatosan bővülő prózagyűjtemény

www.delmagyar.hu